

Najczęściej spotykane błędy w projektach gminnych programów rewitalizacji

*Na podstawie
dotychczasowych doświadczeń KPBPPiR z oceny PR*

(wybrane aspekty!)

2) Uproszczona diagnoza gminy z wnioskami

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy należy przedstawić syntetyczną (i uproszczoną co do zakresu) diagnozę gminy (pod kątem występowania stanu kryzysowego). Wnioski winny stanowić główną część rozdziału, którego objętość nie powinna przekroczyć 5 stron w formacie A4.

Zbyt duża objętość (wynikająca z bezkrytycznego kopiowania z innych opracowań)
(w tym – elementy diagnozy w ogóle nieistotne dla syntetycznej oceny)

Brak wniosków

Błędy rachunkowe

Niespójność danych i informacji z pozostałą częścią opracowania

3) Obszar zdegradowany gminy

Należy przedstawić graficznie granice obszaru zdegradowanego na tle gminy (sposób przedstawienia jest dowolny – ale musi umożliwiać jednoznaczną identyfikację jego zasięgu w przestrzeni gminy). Konieczna jest także syntetyczna informacja nt. analizowanych kryteriów/wskaźników delimitacji dla poszczególnych terytoriów gminy wraz z otrzymanymi wartościami oraz uzasadnienie wyboru obszaru zdegradowanego gminy. Zasady delimitacji obszaru zdegradowanego przedstawiono w podrozdziale *6.4 Sposób wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy*.

Mylenie pojęć „sołectwo” / „miejscowość”

Błędny dobór wskaźników służących delimitacji

Wykorzystanie wyłącznie wskaźników społecznych

Nie należy używać wymyślonych wskaźników/cech
(które są w rzeczywistości są niedostępne dla takiego poziomu szczegółowości)

Błędy rachunkowe przy obliczeniach

Niestaranne przedstawienie graficzne zasięgu OZ

4) Obszar rewitalizacji gminy

Należy przedstawić graficznie granice obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego i obszaru gminy (sposób przedstawienia jest dowolny – ale musi umożliwiać jednoznaczną identyfikację jego zasięgu w przestrzeni gminy). Niezbędna jest także syntetyczna informacja nt. analizowanych kryteriów/wskaźników delimitacji dla poszczególnych terytoriów gminy wraz z otrzymanymi wartościami oraz uzasadnienie wyboru obszaru rewitalizacji gminy. Zasady delimitacji obszaru rewitalizacji przedstawiono w podrozdziale *6.4 Sposób wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy*.

Brak wyjaśnienia / uzasadnienia dlaczego OR został zmniejszony względem OZ

Niestaranne/niewłaściwe przedstawienie graficzne zasięgu OR (OR powinien być pokazany na tle OZ)

Brak wskazania celu rewitalizacji (A, B, C, D lub ludność starsza - dla obszarów wiejskich)

5) Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Diagnoza powinna skupiać się na analizie czynników i zjawisk kryzysowych, skali i charakterze potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalnych potencjałach występujących na terenie obszaru rewitalizacji. Nie jest niezbędne dokonywanie szczegółowej diagnozy stanu gminy (we wszystkich aspektach istotnych dla jej rozwoju). Diagnoza zawarta w programie rewitalizacji winna obejmować analizę wszystkich sfer, o których mowa w rozdziale 3 pkt 3, tj.:

- a) sfery społecznej – która powinna zawierać pogłębione podejście do kwestii społecznych, głównie w zakresie: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu kapitału społecznego (wynikającego m.in. z niskiego poziomu edukacji, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym). Przeprowadzona analiza powinna posłużyć określeniu potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzającym aktywność lokalną), co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu;
- b) sfery gospodarczej – w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- c) sfery środowiskowej – w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska;
- d) sfery przestrzenno-funkcjonalnej – w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;
- e) sfery technicznej – w szczególności w zakresie stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku czy niedostatecznego funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska, infrastruktury technicznej.

W stosunku do zagadnień wskazanych powyżej należy skoncentrować się na tych, które przyjmują na danym obszarze cechy kryzysowe – pominąć można zagadnienia nieistotne dla procesu rewitalizacji.

Jeśli OR jest zawężony w stosunku do OZ, to do szczegółowej charakterystyki nie można przytaczać danych i informacji o OZ, tylko o rzeczywistym OR

Błędy rachunkowe przy obliczeniach

Niespójność z diagnozą ogólną

„Szczegółowa” – czyli z założenia więcej zagadnień, niż w diagnozie ogólnej, ale tylko dla OR a nie OZ lub całej gminy

6) **Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji**

Wizja stanowi opis oczekiwanego efektu rewitalizacji na obszarze rewitalizacji – w wyniku przeprowadzonej interwencji. W szczególności należy wskazać w jaki sposób przeprowadzona interwencja wpłynie na poprawę w zakresie poszczególnych zagadnień kryzysowych i jakiego docelowego stanu można się spodziewać (opis stanu uwzględniający synergiczne efekty poszczególnych działań). Ponieważ rewitalizacja jest procesem wieloletnim, w przypadku gdy

Należy pokazać UWIARYGODNIONĄ logikę zaplanowanej interwencji, czyli:

1. Jakie mamy problemy ?
2. W jaki dokładny sposób chcemy je rozwiązać – jaki mamy pomysł na rozwiązanie tego/tych problemów (i dlaczego niezbędne są działania inwestycyjne)?
3. Jak będzie wyglądał stan docelowy – po interwencji?

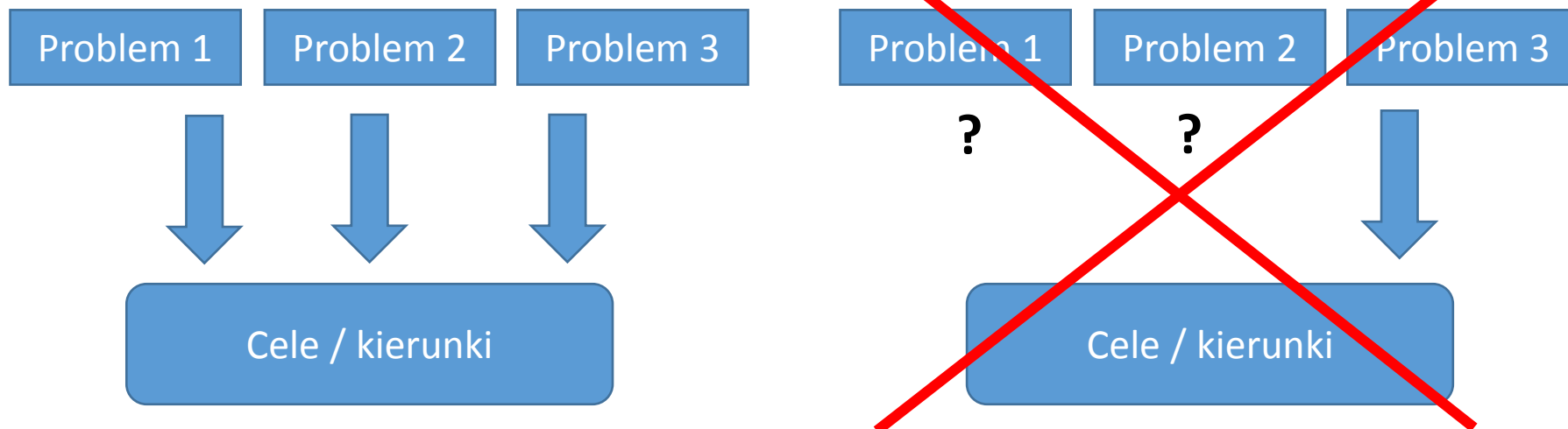
Nie można ograniczyć się wyłącznie do pkt. 3, w dodatku przedstawionego w sposób niezwykle ogólny i oderwany od realiów danego obszaru („uniwersalna wizja”)

7) Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele rewitalizacji muszą odpowiadać na problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy (tym samym być osadzone w sferze społecznej oraz gospodarczej lub/i środowiskowej lub/i przestrzenno-funkcjonalnej lub/i technicznej), stanowić pochodną wizji określającej stan końcowy procesu rewitalizacji oraz być ukierunkowane na osiągnięcie efektów procesów rewitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim, wskazanych w rozdziale 4 *Cele i oczekiwane efekty procesów rewitalizacji w regionie*. Ponadto cele muszą być opisane skwantyfikowanymi wskaźnikami, z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi. W związku z tym, że rewitalizacja jest procesem wieloletnim, w przypadku gdy PR obejmuje okres wykraczający poza 2023 r., należy wskazać cele do osiągnięcia w 2023 r. i w roku zakończenia realizacji PR.

Natomiast kierunki działań stanowią zestawienie najważniejszych grup działań, pozwalających na osiąganie założonych celów rewitalizacji (pożądanych efektów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz gospodarczych lub/i środowiskowych lub/i przestrzenno-funkcjonalnych lub/i technicznych).

Problemy, które były podstawą wskazania OZ, muszą mieć przełożenie na planowaną interwencję

Wskaźnikami rewitalizacji nie mogą być wyłącznie wskaźniki produktu i rezultatu dla projektów

Ogólna
diagnoza

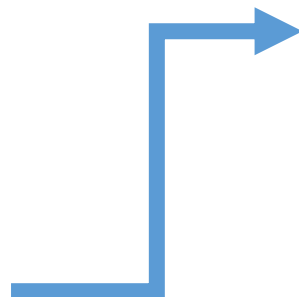
Delimitacja OZ

Delimitacja OR

Założenia
interwencji

Błąd metodologiczny lub błąd merytoryczny
(wpływający na zasięg delimitacji)
popołniony na tym etapie skutkuje
zanegowaniem całego programu i koniecznością
powrotu do początku prac

Wskazano niewłaściwe miejscowości
(nie spełniające kryteriów!)

Dokonano konsultacji z niewłaściwymi
społecznościami lokalnymi

Zaplanowano działania w miejscowościach, które
nie mają podstaw, by je objąć interwencją

W praktyce – stracono kilka tygodni/miesiący

Gminy przed przekazaniem Programu do oceny, powinny:

1. Sprawdzić, czy zawartość jest zgodna z rozdziałem *6.3 Elementy programu rewitalizacji*
2. Sprawdzić poprawność obliczeń
3. Sprawdzić czy zastosowane wskaźniki delimitacji OZ
 - a) Są zgodne z tabelą 5 Lista wskaźników dla ujawnienia stanu kryzysowego
 - b) Jeśli nie – czy zostały uzgodnione z DRR
 - c) Jeśli nie – czy sprawiają wrażenie merytorycznie właściwych i metodologicznie poprawnych
4. Jeśli OR jest mniejszy niż OZ, sprawdzić, czy charakterystyka dotyczy rzeczywiście OR i czy wyjaśniono/uzasadniono jego zmniejszenie
5. Sprawdzić, czy wizja zawiera opis koncepcji rewitalizacji
6. Sprawdzić, czy cele/kierunki nawiązują do problemów (problemy to zagadnienia, które były podstawą wyróżnienia OZ)

**Jeśli odpowiedź na którekolwiek z pytań brzmi „NIE”
– nie przysyłać do oceny**

Dziękuję za uwagę